

fængsel i Rusland, og som siden har befundet sig i et russisk fængsel?»

Svar (13/1 03)

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

Salman Radujev, som var idømt fængsel på livstid for en række terrorhandlinger i Tjetjenien, inkl. gidseltagning, døde den 14. december 2002 i en russisk fangelejr ved byen Perm. Ifølge en udtalelse fra den russiske justitsminister Juri Chaika viste et ligsyn, at Salman Radujev døde af naturlige årsager som følge af en langvarig blodsygdom, tidligere kvæstelser fra kamp-handlinger og svækkelse efter religiøs faste. Han blev begravet den 17. december.

Spm. nr. S 1144

Til udenrigsministeren (16/12 02) af:

Søren Søndergaard (EL):

»Hvad kan udenrigsministeren oplyse om den seneste tids udlevering af tjetjenere fra Georgien til Rusland, herunder hvordan de pågældende er blevet behandlet efter udleveringen?»

Svar (13/1 03)

Udenrigsministeren (Per Stig Møller):

»Den europæiske Menneskerettighedsdomstol fik den 4. oktober 2002 en henvendelse fra 11 tjetjenere, der var arresteret i Georgien, og som Rusland ønskede udleveret. De 11 hævdede, at deres rettigheder under Den europæiske Menneskerettighedskonvention ville blive krænket ved en udlevering til Rusland. Domstolen anmodede den 10. oktober Georgien om at udsætte udleveringen af de pågældende. Det viste sig imidlertid, at 5 af disse var blevet udleveret til Rusland den 4. oktober. Den 26. november besluttede domstolen at ophæve anmodningen om udsættelse vedrørende de øvrige 6 personer. Det skete med henvisning til løfter fra de russiske myndigheder om, at de pågældende ville få adgang til lægehjælp og advokatbistand, og at deres helbred og sikkerhed ville blive beskyttet. Udleveringssagerne er endnu under appel i Georgien.

Spørgsmål om vilkårene for fængslede og andre tilbageholdte personer behandles især i Europarådssammenhæng. Når der bortses fra behandling ved Den europæiske Menneskerettighedsdomstol, kan sådanne spørgsmål bl.a. tænkes rejst i ministerkomiteen/stedfortræderkomiteen og i den parlamentariske forsamling. Hvis der i disse tilfælde ønskes fulgt op på det derved lagte politiske pres på det pågældende land, f.eks. ved kontrollerende foranstaltninger på stedet, vil dette afhænge af nærmere aftale med det pågældende lands myndigheder.

Spørgsmål af denne karakter kan endvidere tages op i henhold til den europæiske konvention til forebyggelse af tortur og umenneskelig eller vanærende behandling eller straf (torturkonventionen ETS no. 126), således som de udøves af den i henhold til konventionen nedsatte komite, CPT. CPT foretager en løbende overvågning af medlemslandene, primært i form af de tilbagevendende generelle besøg. CPT kan med en efter omstændighederne meget kort frist afkræve et medlemsland oplysninger om en tilbageholdt person, f.eks. om opholdssted og lægelig tilstand og i givet fald følge op med et besøg, notificeret med så kort frist, at det i realiteten svarer til et uanmeldt besøg.

Beslutninger om iværksættelse af sådanne undersøgelser er CPT's egne, men tilskyndelsen til at foretage sådanne skridt kan komme fra mange sider, f.eks. forsvarsadvokater, NGO'er, stater eller internationale organisationer, i givet fald også EU. Afgørende for CPT's beslutning vil især være, hvor veldokumenterede sådanne udefra kommende oplysninger forekommer at være. Men CPT's budget sætter naturligvis visse grænser for rejseaktiviteter mv. Det bemærkes, at i henhold til torturkonventionen er CPT's rapporter fortrolige, medmindre det pågældende land selv vælger at offentliggøre dem.«

Spm. nr. S 1145

Til udenrigsministeren (16/12 02) af:

Søren Søndergaard (EL):

»Vil udenrigsministeren tage initiativ til – eventuelt gennem EU – en konkret overvågning af, hvordan de tjetjenere, som på det seneste er blevet udleveret fra Georgien til Rusland, bliver behandlet?»